

Kā varu ieviest lietusūdeņu atkārtotas izmantošanas risinājumus savā uzņēmumā vai komercteritorijā?

ŪDENSCAURLAIDĪGIE SEGUMI

Ūdenscaurlaidīgie segumi, piem., bruģis, palīdz novadīt lieko lietusūdeni un samazina nepieciešamību veidot speciālas noteces sistēmas.

Kur var ierīkot?

Ārtelpās – stāvvietās, pārvietošanās ejās, segtos laukumos

Kādi ir ieguvumi?

- ūdens nekrājas un nebojā segumu
- lietusūdens ātrāk iesūcas zemē
- zem bruģa esošais šķembu slānis un smilšu kārtā papildus attīra lietusūdeni
- sociāli atbildīgāks ilgtermiņa risinājums
- pievilcīgāka vide

Kā ierīkot?

- projektēt ar bruģi klāto laukumu, plānojot arī paredzēto noslodzi (smagās tehnikas pārvietošanās ceļiem ieteicamais pamatnes dziļums ir ap 60 cm, gājēju celiņiem – 20–25 cm)
- paredz apakšējo slāņu slīpumu ūdens novadīšanai prom no ēkām un novirzīšanai, piem., uz apstādījumiem
- noņem augsnes virskārtu
- ieklāj ģeotekstilu
- ieklāj šķembu slāni (15–20 cm gājēju zonai, 25–35 cm piebrauktuvei), to sablīvē
- ieklāj smilšu slāni (3–5 cm), to izlīdzina, bet nesablīvē
- ieklāj bruģi un to sablīvē kopā ar smilšu slāni

LIETUSDĀRZA (BIOIEVALKAS) UN FILTRĒJOŠĀS JOSLAS KOMBINĀCIJA

Lietusdārzs un filtrējošā josla ir apstādījumu veids, kas palīdz novadīt un attīrīt lietusūdeņus. Tos veido, paredzot vairākus augsnes slāņus

Kur var ierīkot?

- zemās, mitrās, bieži applūstošās teritorijās
- stāvlaukumu un ceļu malās
- stāvlaukumu vidusdaļās

Kādi ir ieguvumi?

- samazinās teritorijas applūšanas risks
- lietusūdens tiek novadīts un daļēji attīrīts
- iegūta sakārtota un skaista vide

Kā ierīkot?

- kopā ar projektētāju izvēlas ūdens novadīšanai piemērotākās vietas
- veido 1 m (optimāli) dziļu padziļinājumu
- izveido četru slāņu sistēmu:**
- drenāžas slānis (10–20 cm): šķembas vai rupjgraudaina grants
- filtrācijas slānis (20–40 cm): smilts un komposta maisījums (apmēram 2:1)
- augšējais slānis (10–15 cm): auglīga augsne ar humusu.
- mulča (5 cm): koka skaidas vai mizas mitruma saglabāšanai
- izvēlas un stāda ūdeni mīlošus augus, piemēram, kalnes, lupstājus, vīgriezes u. c.
- veido bez apmalītēm vai apmalītēs paredz spraugas ūdens caurplūšanai

LIETUSŪDENS DABISKIE VAI MĀKSLĪGI VEIDOTIE REZERVUĀRI

Kur var ierīkot?

Virszemes vai pazemes rezervuārus izveido ūdens noteces vietās vai zemās, applūstošās teritorijās

Kādi ir ieguvumi?

- ūdeni var izmantot tehniskajām vajadzībām (ēku, ceļu, tehnikas skalošanai, tualetes noskalošanai u. c.)
- iespējams atgūt vērtīgas organiskās vielas, piem., forsofora savienojumus, ko izmantot mēslošanā;
- tiek iegūta ūdens rezerve tehniskajām vajadzībām ilgstošos sausuma periodos
- tiek samazināti izdevumi par dzeramā ūdens patēriņu
- ūdens no problēmas kļūst par resursu
- uzņēmums ir sociāli atbildīgs un ilgtspējīgs

Kā ierīkot?

- veido jumtu notekas ar kolektoriem un filtriem
- virszemes rezervuāriem izvēlas dziļus, noteces baseinus, cisternas
- veido filtrācijas laukumus (smilts, grants, biofiltri)
- veido pazemes cisternas ar drenāžas sistēmu – piemērotākajam risinājumam rekomendējams konsultēties ar ūdensistēmu un kanalizācijas sistēmu projektētāju

Lai savāktos lietusūdeņus izmantotu lauksaimniecības teritoriju apūdeņošanā, jāveic ūdens papildu attīrīšana un jānodrošina pietiekama ūdens tīrība!

Meklē iedvesmu un citus risinājumus “WaterMan” projektā izveidotajā “Water Recycling Toolbox”!

<https://interreg-baltic.eu/project-pilots/waterman/water-recycling-toolbox/>

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

SUSTAINABLE WATERS
WaterMan

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Materiāls sagatavots Kurzemes plānošanas reģiona īstenotā projekta “WaterMan – Ūdens atkārtotas izmantošanas veicināšana Baltijas jūras reģionā, stiprinot vietējo līmeni” ietvaros. Projekts līdzfinansēts no Eiropas Reģionālās attīstības fonda) un tiek īstenots Interreg Baltijas jūras reģiona programmā 2021.–2027. gadam.